

Az Egri várban, a Fülelbástyán alussza örök álmát Gárdonyi Géza, az Egri csillagok halhatatlan szerzője. A síron ez a három szó olvasható: "Csak a teste", utalva arra, hogy szelleme alkotásaiban örökké él.

Gárdonyi Géza, (Ziegler)

(Agárd, 1863. aug. 3. - Eger, 1922. okt. 30.)

[író, költő, az MTA tagja]

Apja jómódú géplakatos volt, aki a korabeli Bécsben kereste kenyerét, de a forradalom hírére hazaköltözött és saját költségén alapított fegyvergyárában kovácsolt fegyvereket a fegyveres ellenállás számára. A szabadságharc bukása után uradalmi gépészként dolgozott, mikor megszületett fia, Gárdonyi Géza.

Gárdonyi középiskolai tanulmányait Sárospatakon és Pesten végezte. Az érettségi megszerzése után az egri tanítóképzőben tanult, ahol végül 1882-ben szerezte meg tanítói oklevelét. Tanítóként Karádon helyezkedett el az első évben, ahonnan Devecserre költözött, de ezután szinte évenként változtatta állomáshelyeit, tanított többek között Sárváron, Dabronyban, mígnem 1885-ben Győrben kötött ki.

A Kisalföldön a Hazánk, a Győri Közlöny, majd később a Győri Hírlap munkatársaként dolgozott, mint újságíró. Ezzel párhuzamosan több lapot is szerkesztett, így nevéhez fűződik a Tanítóbarát című folyóirat, valamint a Garabonciás Diák című győri élclap beindítása is.

1885-ben vette feleségül Molnár (Csányi) Máriát; házasságuk azonban hamar tönkrement. Megromlott magánélete mellett irodalommal foglalkozott, ezekben az években már rendszeresen jelennek meg novellái és versei különböző budapesti irodalmi lapokban is.

1889-ben Szegedre költözik, ahol előbb a Szegedi Híradó, a Szegedi Napló munkatársa volt, majd 1891 nyarától néhány hónapig az Arad és vidéke című lap újságírójaként dolgozott. 1891 őszén kerül fel Pestre, ahol Bródy Sándor segítségével Feszty Árpád történeti körképvállalatának titkára.

1891-ben Argyrus librettójával elnyerte a Műbarátok Köre pályadíját, 1892 és 1897 között a Magyar Hírlap munkatársaként dolgozik, ahol többnyire zenei vonatkozású írásai jelentek meg. 1893-ban szöveget készített Barna Izsó operettjéhez, A paradicsomhoz, az igazi sikert azonban csak a később megtagadott Göre Gábor levelei hozták meg neki.

1897-től Egerben élt, utolsó éveiben mindenkitől elzárkózva. Itt született Az én falum című írása és legismertebb műve, az Egri csillagok is. A bor c. színművének hatalmas sikere a Nemzeti Színházban az ország egyik legolvasottabb írójává tette. 1900-ban s a következő években gyakran utazott külföldre, többször járt Franciaországban és más Nyugat-európai országokban.

A siker útján kezdetben harcos ellenzéki materialista, antiklerikális volt, élete vége felé azonban nemegyszer misztikus pszichologizálás felé fordult. Zavaros ábrázolásmódjába hamis romantika vegyült, miközben történelemszemlélete Schopenhauer pesszimista filozófiáját tükrözi, mindazonáltal, főleg korai művei a magyar irodalom számottevő értékei.
Az egri várban temették el, egykori egri háza ma emlékmúzeum. /sulinet/

2005-ben a Nagy Könyv játékban 400 000 szavazattal az Egri csillagok lett a Nagy Könyv! G.G. Titokzatos, különc személyiség volt. Neve eredetileg: Ziegler Géza, de kb. 25 álnevet is használt írásai megjelentetésekor. Nem szeretett mutatkozni, a társaságban is visszahúzódo, szemlélődő, hallgatag ember volt. Sokat pipázott, keveset beszélt.

Egerben tanult a tanítóképzőben. Nem volt szorgalmas, átlagos diáknak mondható. Egyik professzora így szólt hozzá: „Te, fiam, belőled sohasem lesz nagy ember, de a kenyeredet azért meg tudod keresni” Ezt a kijelentését később nagyon megbánta. Nem vonzotta tanítói pálya. Az írás jobban érdekelte.

Újságíróskodott: Eger, Szeged, Arad, Győr, Pest, a Kárpát-medencét bejárta.

1897: Egerbe visszatérve vásárolt a vár közelében egy házat, átalakította, s az édesanyját és fiait magához vette. A házhoz 5 holdnyi terület is tartozott, építtetett rá egy remetelakot, és a kertben botanikus kertet alakított ki. Tudományos munkát is végzett benne.

Nagyon sokoldalú ember volt: Kiválóan hegedült Gárdonyi. A híres cigányprímás, Dankó Pista jó barátja volt.

Emellett festett is: pl. Munkácsy Mihály festményeit másolta jól, a fiairól portrékat festett. Ezek láthatók a hagyatékban.

Kiválóan sakkozott. Volt egy találmánya, a vízibicikli. Egy időben azt tervezgette, hogy kivándorol Amerikába, és majd a találmányából vagy a hegedűjátékából fog megélni.

Legjelentősebb művei:

1901. Egri csillagok

1902. A láthatatlan ember

1908. Isten rabjai

Olyan lelkiismeretes volt, hogy anyaggyűjtés céljából pl. Konstantinápolyba a Hét toronyhoz, és Franciaországba is ellátogatott a catalaunumi csata helyszínére.

Az alábbi könyveket a városi könyvtárból kölcsönözhetik az érdeklődők.

Kellemes időtöltést kívánok:

Gabi néni

